

CHECKLISTA: BÅTGENOMGÅNG

Toaletten

Allt toalettpapper, bindor med mera samlas i en särskild plastpåse. Endast naturliga extremiteter får spolas ned. Visa vilka kranar som ska öppnas för spolning och påtala vikten av att de stängs efteråt. Öppna kranar kan leda till att vatten kommer in när båten kränger. Det blir inte så trevligt på toaletten om det sker...

Bottengenomföringar

Alla ska veta var bottengenomföringarna är placerade och hur man stänger kranarna. Det händer att bottengenomföringar går sönder eller att slangar lossnar. Om man inte får stopp på inströmmande vatten i tid kan det bli besvärligt. Var ligger de koniska träpluggarna som används för att stoppa inströmmande vatten genom en trasig genomföring?

Länspumpar

Var finns de? Manuella eller elektriska? Hur fungerar de? Finns det något pumphandtag till den manuella länspumpen? Var sitter strömbrytarna till de elektriska länspumparna?

Brandsläckningsutrustning

Brand ombord är det sista man vill råka ut för. Det gäller att vidta alla försiktighetsåtgärder som man bara kan för att undvika det. Motor, elsystem och gasolspisen utgör största risken för en brand ombord. Förebyggande åtgärder är att alltid ha koll på spisen när den är tänd. Inget brännbart får finnas i närheten. Om kranen på gasoltuben är stängd när spisen inte används är risken för gasolläckage minimal.

Var finns brandsläckarna? Står mätaren i det gröna fältet? Hur fungerar de? Ta gärna loss släckaren från sitt fäste och vänd den upp och ned. Skaka några gånger. Säger det "klonk" har pulvret klumpat ihop sig. Byt ut en sådan brandsläckare innan avfärd.

Om brand eller rökutveckling uppstår, avdela genast en person som gör ett nödanrop via VHF kanal 16. Övriga deltar i brandsläckningen. Det är bättre att återkalla ett nödanrop om ni lyckats släcka elden än att göra nödanropet för sent.

Nödraketer

Var finns nödraketerna? Finns det både fallskärmsbloss och handbloss? Förvaras de torrt? Kontrollera så att datumet inte gått ut. Nödraketer är färskvaror. Hur fungerar de?

Verktyglådan och reservdelar

Vet alla var verktyglådan och reservdelarna ligger? Vad finns ombord? Finns det någon bultsax för att knipsa av en wire?

Båtens instruktionsböcker, var ligger de?

Förbandslådan

Vad innehåller den? Behöver den kompletteras? Första förband och kompressorer är viktiga delar. Finns det någon sjukvårdsutbildad ombord? Be den personen gå igenom förbandslådan extra noggrant. Sterila våtservetter är bra att ha med sig hemifrån.

Lampor och elförbrukning

Var ligger ficklampan? Ficklampans batterier, är de nya och fräscha? Finns det reservbatterier?

Fungerar lanternorna? Var tänds de? Hur tändes man lampor i salongen och i hytterna? Finns skymningsbelysning? Fungerar mastljuset?

Kylskåp och kylbox drar mycket ström. Har ni diskuterat när de ska vara igång? Vilken effekt? Kanske prioriteras kylskåpet där färskvarorna finns?

VHF

Fungerar VHF-stationen? Gör ett anrop till lämplig båt eller hamnkontoret. Var ligger Kusttelefonitabellen? Vilka har VHF-certifikat D ombord? Nödanrop, "mayday mayday mayday" sker alltid på kanal 16.

Ett nödanrop på kanal 16 låter så här:

Mayday mayday mayday

This is "båtens namn och anropssignal" (upprepas tre gånger)

Nödmeddelande följer nu:

Mayday

"båtens namn och anropssignal"

Ange din position

Ange nödlägets art "fire on board, sinking, man over board etc."

Tala om vilken hjälp ni behöver?

Tala om hur många ni är ombord.

Upprepa nödanropet tills någon svarar. Gör anropet på engelska. Tänk på att positionen är mycket viktig. Anges med fördel i latitud och longitud. Det går också bra att säga "five nautical miles, north west from the lighthouse..."

Väderinformation

När sänds väderinformationen? Radio eller VHF? Vilka kanaler är aktuella? Seriösa uthyringsföretag har utrustat sina båtar med mobiltelefoner. Vanligt är då att de sänder väderinformation med ett SMS.

Nautisk utrustning

Finns sjökort över aktuellt område? Transportör och passare? Fungerar båtens kompass? Hur fungerar navigatören?

Finns det någon hamnförteckningsguide ombord?

Motorn

Motorn bör ha en daglig översyn. Kontroll av kylvätske- och oljenivån sker förslagsvis en gång varje dag. Kontrollera vidare att kilremmarna är ok. Det är heller inte fel att lukta i motorrummet med lämpliga intervall under dagen när motorn går. Vet alla hur man startar motorn?

Man över bord

Något som inte får inträffa är att någon faller överbord. Om det inträffar, hur får ni upp den som mot reglerna fallit i spat?

Hur förebygger vi man över bord?

Livselar

Var finns livselarna? Vet alla hur de används? Var finns det lämpliga ställen att fästa dem? Tänk på att mantåget inte är något säkert ställe. Vanligtvis är mantågstöttorna för vecka. Vilken löplina kan användas för att spännas fast från sittbrunnen till fördäck?

En seriös skeppare övar med sin besättning hur man på bästa sätt tar sig från sittbrunnen och fram till fördäck. Övningen ska utföras så att man hela tiden låter den ena säkerhetskroken alltid vara fastsatt i båten. Ni ska alltså kunna ta er från sittbrunnen till fördäck och hela tiden vara kopplad med minst en lina som sitter fast i båten utan att använda mantåget.

Livflotte med mera

Livflotten, är den lätt åtkomlig? Är utlösningsslinan fäst i båten? Om ni måste lämna båten och gå i livflotten, vad tar ni med er då?

Hur stängs och säkras nedgångsluckorna? Kan bli aktuellt vid överbrytande sjöar.

Drivankare

Nödstyrningen, hur fungerar den? Var ligger nödrorkulten? Finns drivankare ombord? Hur använder ni det?

Sjösjuka

Vissa blir inte sjösjuka. Det sägs beror på att de har ett dåligt balanssinne. De flesta känner av sjösjuka. Ett sätt att förebygga är att vara mätt, torr och varm. Undvik att gå ned i salongen under sjögång. Mår du dåligt – tala om det. Sitt i sittbrunnen eller på däck. Titta mot horisonten.

Sjösjukepillen kan vara en hjälp. Oftast ska de tas någon timma innan ni lämnar hamnen för att ha någon verkan.

Klart skepp

Klart skepp* hojtar skepparen innan ni kastar loss. Med klart skepp menas:

* klart skepp betyder egentligen att fartyget gör sig beredd för strid. Kanonerna bemannas!

Under däck

- Sjöstuvat. Alla lösa saker ska stuvats på sin plats. Det gäller även i hytter och på toaletter.
- Stäng inloppskranen för toaletterna. Då slipper ni vatten som läcker in via toaletten.
- Kontrollera att duschbaljor och kölskärpen är länsypumpade.
- Pentryt är rent från disk, löst porslin, knivar med mera.
- Skåp och luckor är reglade.
- Livlinor, nödraketer med flera säkerhetsdetaljer är lättåtkomligt.
- Alla fönsterventiler ska vara stängda och reglade med alla hakar. Det är av två skäl. För det första vill vi inte ha in sjövattnet genom någon fönsterventil. För det andra så gör det fruktansvärt ont att kliva ned med foten genom en öppen fönsterventil. Det är lätt hänt när man går på däck. Om vädret är fint och sjön